

12. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Resultater af Dyrkningsforsøg med store og smaa samt overskaarne Læggekartofler paa forskellige Afstande.

Disse Forsøg blev paabegyndt i 1886 af Statskonsulent P. Nielsen paa Forsøgsstationen i Tystofte. Fra 1894 er de udført paa Forsøgsmarkerne i Askov og fra 1895 til 1900 tilige paa Forsøgsstationerne i Lyngby og V. Hassing.

Resultaterne er bearbejdede og Bereiningen affattet af Forsøgsbestyrer A. J. Hansen, under Medvirkning af Assisterne K. Larsen og H. Calundan.

Bestyrerne af Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Skønt Kartofflen er meget nøjsom, paaskønner den dog i høj Grad en omhyggelig Dyrkning. Den er en god Betaler for rigelig Tilførsel af Gødning, god Behandling af Jorden saavel før som efter Lægningen. Ogsaa Udsædens Kvalitet og Mængde indvirker kendeligt paa Afgrødens Størrelse.

Ved den omhyggelige Dyrkning kan Driftsudgifterne imidlertid løbe meget højt op, og det er derfor naturligt at spørge, hvor vidt man i nævnte Retning tør gaa, eller hvor meget, der med Fordel kan spares.

Med Hensyn til Behandlingen, da er Spørgsmaalet let afgjort, thi Jorden maa være løs og ren under Kartofflernes Vækst.

Læggekartofflernes Kvalitet maa være bedst mulig. At lægge beskadede eller syge Knolde er den sletteste Økonomi af alt. Saadanne Læggekartofler spirer maaske slet ikke; i heldigste Tilfælde giver de faa og svage Spirer, og deres Sygdom kan overføres paa Afkommet og smitte hele Marken, saa Afgrøden forringes.

Det er mere vanskeligt at sige noget bestemt om Udsædsmængden. Denne paavirkes af den Afstand, hvori Kartofflerne lægges, samt disses Størrelse. Det er kun rimeligt at man søger at gøre Afstanden mellem Rækkerne saa stor som muligt, thi derved kan Rensningen udføres baade bedre og billigere. Den større Afstand kræver ogsaa et mindre Antal Læggekartofler. Angaaende disses Størrelse er Meningerne meget delte blandt praktiske Landmænd. I Almindelighed gaas der dog ud fra, at de store Læggekartofler i enhver Henseende maa anses for de bedste; men ved Anvendelsen af disse kan Udsædsmængden løbe op til et meget stort Antal Tdr. pr. Td. Ld. og dette fordyrer saavel Udsæden som Arbejdet med Lægningen. Ogsaa af andre Grunde kan det ofte være ønskeligt at bruge de mindre Knolde til Lægningen, ligesom det ofte kan være ønskeligt at gøre Udsæden mere drøj ved Deling af i hvert Fald de største Knolde.

Det er disse Spørgsmaal, som man har søgt at løse ved de Forsøg paa Statens Forsøgsstationer, som denne Beretning omfatter og som falder i følgende fire Afsnit:

- A. Dyrkningsforsøg med 27 Kartoffelsorter paa 8, 12 og 16 Tommers Afstand i Tystofte 1886—91.
- B. Dyrkningsforsøg med store og smaa Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum paa 8, 12 og 16 Tommers Afstand i Askov 1894.
- C. Dyrkningsforsøg med større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum paa 8, 12 og 16 Tommers Afstand paa Statens Forsøgsstationer i Askov, Lyngby, Tystofte og V. Hassing 1895—1900.
- D. Dyrkningsforsøg med hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum i Askov, Lyngby, Tystofte og V. Hassing 1895—1900.

A. Forsøg med 27 Kartoffelsorter paa 8, 12 og 16 Tommers Afstand i Tystofte i Aarene 1886—91.

Kartoflerne blev dyrket paa ensartet, velbehandlet Jord, med 1 Alens Afstand mellem Rækkerne og henholdsvis 8, 12, og 16 Tommer mellem Planterne i Rækkerne. Til Udsæd benyttedes usorterede Knolde nærmest af Middelstørrelse.

I Tabel 1*) findes en Oversigt over Gennemsnitsudbyttet af de enkelte Sorter i alle 6 Aar og i Tabel 2*) en Oversigt over Gennemsnitsafgrøden af alle Sorter de enkelte Aar paa de forskellige Afstande.

Resultaterne af disse 6 Aars Forsøg er, som begge de nævnte Tabeller viser, meget overensstemmende, Udbyttet er for alle Sorter og alle Aar størst paa den mindste Afstand og mindst paa den største Afstand.

De avlede Knoldes Størrelse samt Antal pr. Plante er derimod jævnt aftagende med Afstanden.

B. Dyrkningsforsøg med store og smaa Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum paa 8, 12 og 16 Tommers Afstand i Forsøgsmarkerne i Askov 1894.

Naar Afstandsforsøgene i Tystofte resulterede i, at en Afstand af 8 Tommer gav det største Udbytte, da kunde dette maaske bero paa, at der til disse Forsøg kun blev anvendt usorterede, altsaa nærmest mellemstore Kartoffler. Det laa i hvert Fald nær at antage, at Udfaldet vilde blive noget anderledes for de store Afstande, naar der til disse blev anvendt større Læggekartofler. For at faa dette afgjort og for at prøve Værdien af meget store Læggekartofler i Sammenligning med smaa blev et saadant Forsøg udført i Askov 1894.

Forsøget udførtes baade i Lermarken og i Sandmarken med Sorterne Richters Imperator og Magnum Bonum.

Lermarken blev gødet med 25 Læs Staldgødning å 4 Kubikalen eller 50000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. Sandmarken med 20 Læs å 3 Kubikalen = 30000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.

Afstanden mellem Kartoffelrækkerne var overalt 1 Alen, medens Afstanden mellem Planterne var henholdsvis 8, 12 og 16 Tommer.

*) Tabellerne findes i Slutningen af Artiklen.

Læggekartoflerne sorteredes for hver Sort i to Størrelser og saaledes, at man saa vidt muligt fik de største og de mindste til Lægning. Læggekartoflerne havde følgende Gennemsnitsvægt:

Lermarken.

Richters Imperator.

Store Knolde 20·5 Kvint.

Smaa — 5·2 —

Magnum Bonum.

Store Knolde 33·2 Kvint.

Smaa — 4·9 —

Sandmarken.

Richters Imperator.

Store Knolde 31·1 Kvint.

Smaa — 3·7 —

Magnum Bonum.

Store Knolde 13·5 Kvint.

Smaa — 2·5 —

Naar der i Lermarken af Richters Imperator er brugt store Knolde paa 20·5 Kvint og store Knolde af Magnum Bonum paa 33·2 Kv. skønt Richters Imperator normalt har meget større Knolde end Magn. Bonum, da skyldes dette, at Beholdningen af store Richters Imperator var brugt i andet Øjemed, inden Forsøget blev planlagt.

Resultaterne af disse Forsøg er sammendraget i Tabel 3.

Gennemgaar man denne Tabel, vil det straks ses, at Afgrøderne helt igennem er større i Lermarken end i Sandmarken. Som Gennemsnit for begge Størrelser og alle Afstande er der avlet af

	Richters Imperator.	Magn. Bonum
	Ctnr. pr. Td. Ld.	Ctnr. pr. Td. Ld.
i Lermarken	223	161
i Sandmarken	166	121
Merudbytte i Lermarken	57	40

At Lermarken saaledes giver et meget større Udbytte end Sandmarken er i Overensstemmelse med denne Marks bedre Bonitet og den større Gødningsmængde den tilføres, ikke alene til Kartofflerne, men ogsaa til de andre Afgrøder i Sædskiftet.

Udbyttet efter de forskellige Knoldstørrelser paa de forskellige Afstande er i god Overensstemmelse for begge Marker. De store Knolde giver, som det fremgaar af Tabellen, overalt det største Bruttoudbytte pr. Td. Ld.

Richters Imperator.

	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.					
	Lermarken			Sandmarken		
	Afstand			Afstand		
	16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde.	248·5	265·5	258·0	183·0	210·5	221·5
Smaa —	160·0	184·5	224·0	100·5	147·0	137·0
Merudbytte efter store Kn.	88·5	81·0	34·0	82·5	63·5	84·5

Magnum Bonum.

	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.					
	Lermarken			Sandmarken		
	Afstand			Afstand		
	16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde.	183·0	200·0	215·0	106·5	151·0	165·0
Smaa —	106·5	120·5	141·0	66·5	103·0	135·0
Merudbytte efter store Kn.	76·5	79·5	74·0	40·0	48·0	30·0

Begge Sorter gennemsnitlig.

	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.					
	Lermarken			Sandmarken		
	Afstand			Afstand		
	16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde.	215·8	232·8	236·5	144·8	180·8	193·3
Smaa —	133·3	152·5	182·5	83·5	125·0	136·0
Merudbytte efter store Kn.	82·5	80·3	54·0	61·3	55·8	61·3

Den største Afstand giver altsaa overalt det mindste Udbytte, og i de fleste Tilfælde den mindste Afstand størst Udbytte.

Er Hensigten kun at frembringe de størst mulige Afgrøder, da maa man herefter vælge de største Kartoffler og lægge dem paa en Afstand af 8—12 Tommer.

I det økonomiske Landbrug er dette dog ikke Hovedsagen. Der er det ikke Brutto- men Nettoudbyttet det gælder om. Ser vi her paa dette, saa stiller Forholdet sig, som Tabel 3 viser, helt anderledes. Det vil da først være nødvendigt at se paa, hvilke Udsædsmængder der er brugt til de forskellige Afstande af de forskellige Størrelser af Læggekartofler.

Lagt Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.

		Richters Imperator					
		Lermarken			Sandmarken		
		Afstand			Afstand		
		16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde.		43·1	57·4	86·1	65·4	87·2	130·8
Smaa —		10·9	14·6	21·8	7·8	10·4	15·5
Lagt mere af store Knolde		32·2	42·8	64·3	57·6	76·8	115·3

		Magnum Bonum					
		Lermarken			Sandmarken		
		Afstand			Afstand		
		16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde.		69·7	93·0	139·4	28·3	37·7	56·5
Smaa —		10·3	13·7	20·6	5·3	7·1	10·6
Lagt mere af store Knolde		59·4	79·3	118·8	23·0	30·6	45·9

Naar der saaledes af de store Knolde paa den mindste Afstand er lagt indtil 129 Ctnr. eller ca. 65 Tdr. mere pr. Td. Ld. end af smaa Knolde paa den største Afstand, da maa dette selvfølgelig øve sin Indflydelse paa det økonomiske Resultat. Ved Betragtning af Nettoudbyttet d. v. s. naar Læggekartofler og syge trækkes fra den samlede Afgrøde, kommer Resultaterne til at se saaledes ud:

Richters Imperator.

	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.					
	Lermarken			Sandmarken		
	Afstand			Afstand		
	16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde	205·4	202·9	170·3	117·6	123·3	90·8
Smaa —	148·9	169·9	200·7	92·7	136·6	121·5
Merudbytte efter st. Kn.	56·5	33·0	÷ 30·4	24·9	÷ 13·3	÷ 30·7

Magnum Bonum.

	Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.					
	Lermarken			Sandmarken		
	Afstand			Afstand		
	16 "	12 "	8 "	16 "	12 "	8 "
Store Knolde	113·0	105·8	74·9	78·3	113·3	108·5
Smaa —	96·2	106·8	120·4	61·2	95·9	124·4
Merudbytte efter st. Kn.	16·8	÷ 1·0	÷ 45·5	17·1	17·4	÷ 15·9

Denne Opgørelse viser, at naar Læggekartoflerne drages fra, saa har de store Knolde ikke længer Overvægten. De smaa Knolde lagt tæt, paa 8—12 Tommers Afstand, giver det største Udbytte og altsaa det bedste Resultat.

Et Aars Forsøg paa en Station er dog ikke tilstrækkeligt til at afgøre dette Spørgsmaal, som er af saa stor Betydning for det praktiske Landbrug. Desuden lider Forsøget af den Mangel at det kun medtager store og smaa Knolde. En ny Række blev derfor planlagt og paabegyndt ved alle Stationer i Foraaret 1895.

C. Dyrkningsforsøg med større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum paa 8, 12 og 16 Tommers Afstand paa Statens Forsøgstationer i Askov, Lyngby, Tystofte og V. Hassing 1895—1900.

Denne Forsøgsrække er langt mere omfattende end de to foran omtalte, idet den udføres paa alle Stationer og derved paa forskellig Slags Jord og i forskellige Egne af Landet. Ved Forsøgene i Tystofte 1886—91 toges kun Hensyn til Afstanden. Forsøget i Askov 1894 udvidedes til ogsaa at om-

fatte store og smaa Knolde. I denne Række anstilles Forsøgene med fire Knoldstørrelser.

De lagte Knoldes Gennemsnitsvægt:

Richters Imperator	32 Kv.	16 Kv.	8 Kv.	4 Kv.
Magnum Bonum	16 —	8 —	4 —	2 —

Da det kan have nogen Vanskelighed at danne sig en klar Forestilling om Størrelsen af disse Kartoffler paa Grundlag af Vægtangivelsen alene, skal her anføres, at nogenlunde regelmæssige, runde, lidt flade Richters Imperator har nedennævnte Tværmaal:

En Knold paa 32 Kv.	ca.	$2\frac{3}{4}$	Tomme.
—	—	16	— $2\frac{1}{4}$ —
—	—	8	— $1\frac{3}{4}$ —
—	—	4	— $1\frac{1}{4}$ —
—	—	2	— 1 —

Omstaaende Rids, som angiver Kartofflens største Omkreds, kan ligeledes tjene til at illustrere Størrelseforholdene for de Kartoffler, som er brugt ved disse Forsøg.

De sorterede Kartoffler lægges paa tre forskellige Afstande, nemlig 16 Tom., 12 Tom. og 8 Tommer mellem Planterne i Rækkerne. Rækkeafstanden er overalt 1 Alen.

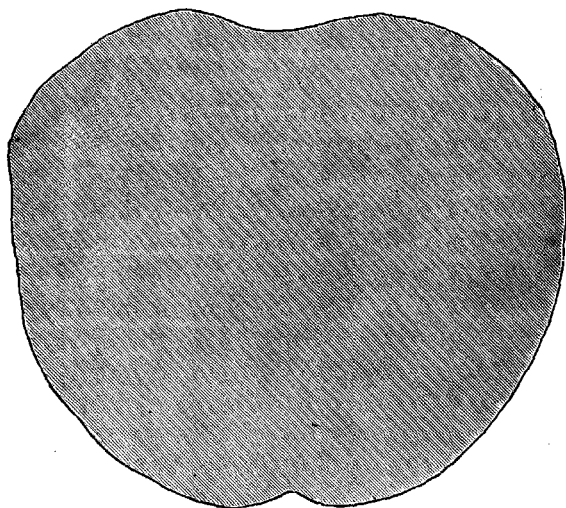
Forsøgene er udført paa lermuldet og sandmuldet Jord i Askov, paa lermuldet Jord i Lyngby og Tystofte samt paa sandmuldet Jord i V. Hassing.

Da disse Kartoffler er dyrket i de samme Marker som Kartoffelsorterne, og der i Beretningen om Forsøgene med disse er gjort Rede for Jordbundsforhold, Gødskning og Behandling af Kartoffelmarkerne, se T. f. L. Pl. 8. Bd. S. 168, kan dette formentlig undlades her.

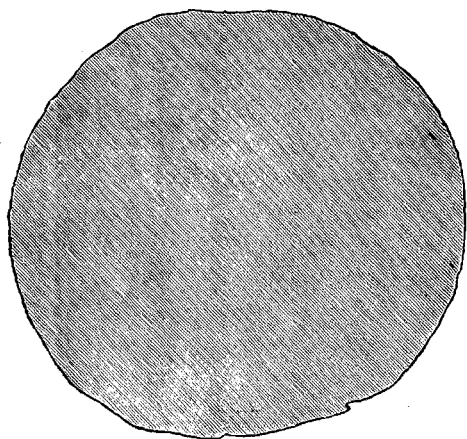
Det maa dog endnu bemærkes, at det ikke paa alle Stationer har været muligt hvert Aar at tilvejebringe et tilstrækkeligt stort Parti største Knolde med Gennemsnitsvægt 32 Kvint for Richters Imperator og 16 Kvint for Magnum Bonum. I disse Tilfælde har man da valgt en mindre Vægt af største Knolde, og sorteret de mindre Størrelser derefter saaledes, at Forholdet mellem de forskellige Størrelser bestandig har været som ovenfor anført.

Richters Imperator.

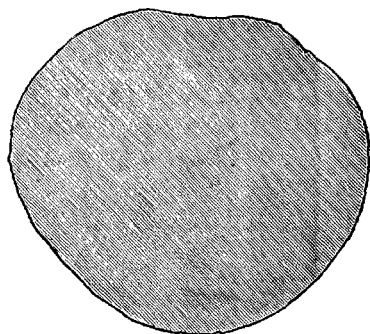
Omrids efter Knoldenes største Udstrækning.

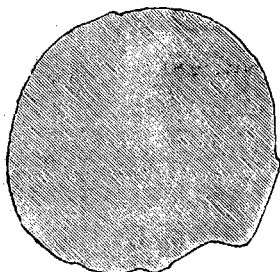
32 Kv.

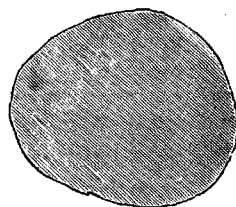
16 Kv.

8 Kv.

4 Kv.

2 Kv.

Resultaterne af disse Forsøg er opført i Tabellerne 4—13. Det kunde ikke ventes at Resultaterne skulde blive aldeles ens for alle Stationer og for alle Aar, og Tallene udviser da ogsaa Afvigelser; men i Hovedtrækkene stemmer de overens.

I Tabel 4—8 findes en Oversigt over Gennemsnitsudbyttet for alle Aarene for hver enkelt Station. Det vil lette Oversigten at se paa disse Tabeller stykkevis. Det viser sig her, ligesom ved Forsøgene i Askov 1891, at de største Knolde giver det største Bruttoudbytte.

Bruttoudbytte. Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.
Gennemsnit for 1895—1900.

	Askov Lermark		Askov Sandmark	
	Richters	Magnum	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum	Imperator	Bonum
Største Knolde	335	257	207	173
Næststørste Knolde	321	223	182	144
Næstmindste Knolde	298	215	160	131
Mindste Knolde	236	184	138	112

	Lyngby		Tystofte	
	Richters	Magnum	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum	Imperator	Bonum
Største Knolde	301	242	307	252
Næststørste Knolde	253	218	261	212
Næstmindste Knolde	229	192	222	188
Mindste Knolde	197	169	186	153

	V. Hassing	
	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum
Største Knolde	282	238
Næststørste Knolde	254	212
Næstmindste Knolde	223	202
Mindste Knolde	208	177

Bruttoudbyttet er jævnt aftagende med Læggekartoflernes Størrelse, ikke alene for Gennemsnitsudbyttet af alle Afstande, som her er anført, men ogsaa, som Tabellerne viser, for alle de enkelte Afstande. Og de store Knolde er de smaa langt overlegne.

Forskel i Bruttoudbyttet pr. Td. Ld. af største og mindste Læggekartofler.

Richters Imperator.

	Askov Lermark	Lyngby	Tystofte	Askov Sandmark	Vester Hassing
	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.
Største Knolde	335	301	307	207	282
Mindste —	236	197	186	138	208
Merudbytte efter st. Kn.	99	104	121	69	74

Magnum Bonum.

	Askov Lermark	Lyngby	Tystofte	Askov Sandmark	Vester Hassing
	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.
Største Knolde	257	242	252	173	238
Mindste —	184	169	153	112	177
Merudbytte efter st. Kn.	73	73	99	61	61

De store Knoldes større Ydeevne viser sig altsaa fortrinsvis for Richters Imperator paa de lermuldede Jorder, hvor de store Læggekartofler har et Merudbytte af indtil 121 Ctnr. eller over 60 Tdr. pr. Td. Ld.

Med Hensyn til Bruttoudbyttet paa de forskellige Afstande, er denne Forsøgsrække i fuld Overensstemmelse med de tidligere omtalte Forsøg i Tystofte og Askov.

Bruttoudbytte i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.

Gennemsnitsudbytte for 1895—1900.

	Askov Richters Imperator	Lermark Magnum Bonum	Askov Richters Imperator	Sandmark Magnum Bonum
16" Afstand	255	187	161	131
12" —	301	219	167	137
8" —	336	254	187	152

	Lyngby Richters Imperator	Magnum Bonum	Tystofte Richters Imperator	Magnum Bonum
16" Afstand	226	193	219	179
12" —	242	201	250	203
8" —	268	222	263	222

	Vester Hassing	
	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum
16" Afstand	233	195
12" —	248	211
8" —	245	215

De største Afgrøder er altsaa paa alle Stationer og af begge Sorter avlet paa de mindste Afstande og Forskellen er paa de lermuldede Jorder ret betydelig.

Forskel i Bruttoudbyttet pr. Td. Ld. af største og mindste Afstand..

Richters Imperator.

	Askov			Vester	
	Lermark	Lyngby	Tystofte	Sandmark	Hassing
	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.
8" Afstand	336	268	263	187	245
16" —	255	226	219	161	233
Merudb. efter 8" Afst.	81	42	44	26	12

Magnum Bonum.

8" Afstand	254	222	222	152	215
16" —	187	193	179	131	195
Merudb. efter 8" Afst.	67	29	43	21	20

Har vi kun til Formaal at frembringe de størst mulige Afgrøder, saa anviser disse Forsøg os altsaa et sikkert Middel, nemlig at lægge store Knolde paa smaa Afstande.

Men vi kan ikke undlade at tage Hensyn til, hvad det koster at frembringe disse store Afgrøder. Store Læggekartofler, lagt paa smaa Afstande, giver en meget stor Udsæd, og det bliver da nødvendigt at undersøge, om det betaler sig. Det vil da først være nødvendigt at se paa hvor stor Udsæd, der fordres af de forskellige Størrelser paa de forskellige Afstande. Dette fremgaar af omstaaende Tal.

Lagt Ctnr. pr. Td. Ld.

			Afstand i Tommer		
			16	12	8
Knolde paa 32 Kvint			67·2	89·6	134·4
—	-	16	—	33·6	44·8
—	-	8	—	16·8	22·4
—	-	4	—	8·4	11·2
—	-	2	—	4·2	5·6

Med de mindste Knolde paa den største Afstand kan 1 Td. Ld. altsaa belægges med 4·2 Ctnr. Kartofler, eller kun lidt over 2 Tdr., medens der af de store Knolde paa den mindste Afstand skal 134·2 Ctnr. eller ca. 67 Tdr. til 1 Td. Ld. Altsaa en Forskel i Udsædsmængde, svarende til Danmarks Gennemsnitshøst, nemlig 65 Tdr. pr. Td. Ld.

Det vil derfor være nødvendigt at se nærmere paa Resultaterne, som de viser sig, naar Udsæden trækkes fra.

Nettoudbytte. Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.

Gennemsnitlig for 1895—1900.

	Askov Lermark		Askov Sandmark	
	Richters	Magnum	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum	Imperator	Bonum
Største Knolde	246	211	142	138
Næststørste Knolde	275	200	149	126
Næstmindste Knolde	274	203	144	123
Mindste Knolde	224	178	130	107

	Lyngby		Tystofte	
	Richters	Magnum	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum	Imperator	Bonum
Største Knolde	203	192	210	203
Næststørste Knolde	205	191	212	183
Næstmindste Knolde	204	179	197	176
Mindste Knolde	185	162	174	147

	Vester Hassing	
	Richters	Magnum
	Imperator	Bonum
Største Knolde	185	190
Næststørste Knolde	205	187
Næstmindste Knolde	199	190
Mindste Knolde	196	171

Disse Tal, som fremkommer ved at trække Udsæden fra den samlede Afgrøde, viser os, at der ikke er saa meget vundet ved at bruge de allerstørste Knolde til Læggekartofler, som man skulde tro ved at se paa de samlede Afgrøder (Bruttoudbyttet).

Det er de største Magnum Bonum og de næststørste Richters Imperator, som har frembragt den største Nettoafgrøde. Heri stemmer de to Sorter godt overens med hinanden, ti de næststørste Læggekartofler af R. Imperator har netop samme Størrelse som de største Magnum Bonum. Forskellen i Udbyttet efter de tre største Knoldstørrelser er dog i flere Tilfælde ikke stor. Derimod er Afgrøden efter de mindste Læggekartofler af begge Sorter og paa alle Stationer, meget mindre end efter de andre Knoldstørrelser. Disse Størrelser maa herafter anses for at være for smaa til Læggekartofler.

Forskel i Nettoudbyttet pr. Td. Ld. efter mellemstore og smaa Læggekartofler.

Richters Imperator.

	Askov Lermark	Lyngby	Tystofte	Askov Sandmark	Vester Hassing
Næststørste Knolde	275	205	212	149	205
Mindste —	224	185	174	130	196
Merudb. efter næstst. Kn.	51	20	38	19	9

Magnum Bonum.

	Askov Lermark	Lyngby	Tystofte	Askov Sandmark	Vester Hassing
Største Knolde	211	192	203	138	190
Mindste —	178	162	147	107	171
Merudb. efter største Kn.	33	30	66	31	19

En vidt dreven Sparsommelighed med Læggekartofler i Retning af Knoldenes Størrelse er altsaa en slet Økonomi, som forringer Udbyttet meget betydeligt, i disse Forsøg fra 9 til 66 Ctnr. eller fra $4\frac{1}{3}$ til 33 Tdr. pr. Td. Ld.

Ved Sammenligning af Nettoudbyttet paa de forskellige Afstande, faar vi nedenstaaende Resultater.

Nettoudbytte i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.
Gennemsnitlig for 1895—1900.

	Askov Lermark		Askov Sandmark	
	Richters Imperator	Magnum Bonum	Richters Imperator	Magnum Bonum
16" Afstand	225	171	140	119
12" —	263	199	139	122
8" —	278	224	145	129

	Lyngby		Tystofte	
	Richters Imperator	Magnum Bonum	Richters Imperator	Magnum Bonum
16" Afstand	194	176	187	163
12" —	200	179	208	182
8" —	205	189	200	191

	Vester Hassing	
	Richters Imperator	Magnum Bonum
16" Afstand	201	179
12" do.	206	190
8" do.	182	184

Nettoudbyttet er altsaa størst paa den mindste Afstand for Richters Imperator i Askov og Lyngby, men størst paa 12 Tom. i Tystofte og V. Hassing. Magnum Bonum giver størst Udbytte paa 8 Tommers Afstand alle Steder med Undtagelse af V. Hassing.

Forskel i Nettoudbyttet pr. Td. Ld. efter den største og mindste Afstand.

Richters Imperator.

	Askov Lermark	Lyngby	Tystofte	Askov Sandmark	Vester Hassing
	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.	Ctnr.
8" Afstand	278	205	200	145	182
16" —	225	194	187	140	201
Merudb. paa 8" Afst.	43	11	13	5	+ 19

Magnum Bonum.

8" Afstand	224	189	191	129	184
16" —	171	176	163	119	179
Merudb. paa 8" Afst.	53	13	28	10	5

I Askov Lermark og i Tystofte er allerede vundet et stort Merudbytte ved at lægge Kartofflerne paa den mindste Afstand, fra 13 til 53 Ctnr. eller fra $6\frac{1}{2}$ til $26\frac{1}{2}$ Td. pr. Td. Ld. I Lyngby og i Askov Sandmark er Fordelen mindre, og i V. Hassing er den mellemstore Afstand den fordelagtigste.

Ser vi noget nærmere paa Enkelthederne i Tabellerne 4—8 og prøver, hvorledes de forskellige Knoldstørrelser har artet sig paa de forskellige Afstande, da vil det ses, at disse Tal er noget afvigende for Stationerne. Nogle af disse Tal vil det dog have sin Interesse at fremdrage. Det ligger saaledes nær at spørge, om det dog ikke var lønnende at lægge Kartofflerne paa en større Afstand og vælge noget større Læggekartofler.

Nettoudbytte i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.

Richters Imperator.

	Lagt 67.2 Ctnr. pr. Td. Ld.				
	Askov Lermark	Lyngby	Tystofte	Askov Sandmark	Vester Hassing
Næstst. Knolde paa 8" Afst.	305	208	207	155	183
Største — - 16" -	247	203	203	146	196
Merudb. ef. Næstst. p. 8" -	58	5	4	9	÷ 13

Lagt 33.6 Ctnr. pr. Td. Ld.					
Næstm. Knolde paa 8" Afst.	303	219	200	148	189
Næstst. — - 16" -	234	203	205	145	221
Merudb. ef. Næstm. p. 8" -	79	16	÷ 5	3	÷ 32

Magnum Bonum.

Lagt 33.6 Ctnr. pr. Td. Ld.					
Næstst. Knolde paa 8" Afst.	231	200	198	137	179
Største — - 16" -	199	195	192	138	206
Merudb. ef. Næstst. p. 8" -	32	5	6	÷ 1	÷ 27

Disse Tal viser, at der paa Lermarken i Askov er stor Fordel ved at lægge tæt med mellemstore Knolde. I de andre Forsøgsmarker er denne Fordel mindre, og i V. Hassing giver de store Knolde paa den store Afstand større Udbytte end de mindre Knolde paa den mindste Afstand.

Afgrødens Kvalitet paavirkes ogsaa af de forskellige Størrelser af Læggekartofler og Afstande, og Resultaterne er her meget ensartede og overensstemmende for alle Stationerne. Som det ses af Tabellerne 4—8 staaer de avlede Knoldes Størrelse i omvendt Forhold til Størrelsen af de lagte Knolde. Efter de store Læggekartofler avles forholdsvis mange og smaa Knolde, efter de smaa avles faa men store. Dette er atter et Forhold, som gør de allerstørste Knolde mindre vel egnede til Læggekartofler. Det er en Fordel, at Afgrøden bestaar af faa, men veludviklede, store Knolde. De er hurtigere at samle op og lettere at arbejde med i det Hele taget. De store Knolde har et større Antal Spirehuller, „Øjne“, end de smaa, de udsender derfor flere Spirer og afsætter flere Knolde, som under normale Forhold ikke synes at kunne naa fuld Udvikling paa de mindre Afstande.

De store Afstande giver, som det ses af Tabellerne, større Knolde end de smaa Afstande.

I Tørstofprocenten er der nogen Forskel efter de større og mindre Læggekartofler, og saaledes, at Afgrøden efter de større Læggekartofler har et lidt større Tørstofindhold end Afgrøden efter de smaa. Dette kan muligvis staa i Forbindelse med, at Afgrøden efter de større Knolde bestaar af mindre Kartofler end efter de smaa Læggekartofler.

Ogsaa m. H. t. Sygdomsangreb er der nogen Forskel. Der er flere Procent syge paa de store Afstande end paa de smaa. Dette viste sig allerede ved Forsøgene i Tystofte 1886—91, og det gentager sig i denne Række om end mindre tydeligt.

D. Dyrkningsforsøg med hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum.

Til dette Forsøg er ligeledes brugt sorterede Læggekartofler. Hver Sort er sorteret i tre forskellige Størrelser, saaledes at Richters Imperator vejede henholdsvis 32, 16 og 8 Kvint pr. Knold, Magnum Bonum henholdsvis 16, 8 og 4 Kvint. Af de største Knolde er et Parti delt med et skarpt Snit i to Halvdele, i det andet Parti er Knoldene delt ved to Snit i fire Dele. Efter denne Deling faar altsaa de halve Knolde af Richters Imperator en Vægt af 16 Kvint og Fjerdelene en Vægt af 8 Kvint. For Magnum Bonum kommer Halvdelene til at veje 8 Kvint

og Fjerdedelene 4 Kvint. Kartofflerne er overskaarne paa langs med stor Omhu og saaledes, at der saa vidt muligt kom lige mange „Øjne“ paa henholdsvis hver Halvdel eller Fjerdedel. Disse overskaarne Kartoffler er dyrket Side om Side med de hele Knolde af samme Vægt som Delene.

Resultaterne er opført i Tabellerne 14—18. Som det vil ses er de ordnede saaledes, at der kan foretages en Sammenligning mellem de halve Knolde og de mellemstore hele, samt mellem Fjerdedelene og de smaa hele. Nedenstaaende Udtog giver et Overblik over Hovedresultaterne.

Nettoudbytte i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.

	Askov Lermark		Askov Sandmark	
	Richters Imperator		Richters Imperator	Magnum Bonum
Mellemstore hele Knolde	313		136	123
Halve —	283		122	121
Merudb. efter hele Knolde	30		14	2
Smaa hele Knolde	308		129	117
Fjerdedele —	269		127	116
Merudb. efter hele Knolde	39		2	1

	Lyngby		Tystofte	
	Richters Imperator		Richters Imperator	Magnum Bonum
Mellemstore hele Knolde	213		214	173
Halve —	195		213	171
Merudb. efter hele Knolde	18		1	2
Smaa hele Knolde	186		194	166
Fjerdedele —	198		186	158
Merudb. efter hele Knolde	÷ 12		8	8

	Vester Hassing	
	Richters Imperator	Magnum Bonum
Mellemstore hele Knolde	205	187
Halve —	187	181
Merudb. efter hele Knolde	18	6

		V. Hassing	
		Richters	Magnum
		Imperator	Bonum
Smaa hele Knolde		199	190
Fjerdedele —		194	183
Merudb. efter hele Knolde		5	7

De hele Knolde har altsaa i de fleste Marker givet et lidt større Udbytte end de overskaarne. I Askov Lermark er dette Merudbytte ret stort, 15—20 Tdr. pr. Td. Ld. Naar de overskaarne Knolde har givet saa forholdsvis smaa Afgrøder i denne Mark, da beror det formentlig paa, at Askov har en meget større Regnmængde end de andre Stationer (se Nedbørs- og Temperaturtabellen S. 453). En Del af de overskaarne Kartoffeldele har formentlig derved taget Skade i de fugtige Aar, og Plantebestanden er bleven for tynd.

I ovennævnte Forsøg er de overskaarne Dele lagte straks efter Skæringen. Da den Anskuelse ofte fremsættes, at Resultatet bliver bedre, naar de overskaarne Dele faar Lov til at ligge nogle Dage for at danne Skorpe paa Snitfladerne, er der i Askov og Lyngby foretaget Forsøg for at prøve denne Anskuelse. Resultaterne heraf er følgende:

Nettoudbytte i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.

	Askov		Askov Lyng-	
	Sandmark		Lermark	by
	Richters	Magnum	Richters	Richters
	Imperator	Bonum	Imperator	Imperator
Oversk. og lagt samme Dag	125	119	276	204
— tørrede før Lægn.	114	109	246	188

Tabet ved at bruge overskaarne Læggekartofler er altsaa som Regel ikke stort, naar Overskæringen foretages omhyggelig og Lægningen foregaar straks efter Delingen.

Foruden disse under en fælles Plan udførte Forsøg er der et enkelt Aar gjort Forsøg med Kartoffelskræller i Askov. I Lyngby er ligeledes enkelte Aar gjort Forsøg med Rodhalvdele, Tophalvdele og Sidehalvdele af Kartoffelknolde. Resultaterne af disse mere spredte Forsøg godtgør ligesom ovennævnte, at de overskaarne Læggekartofler giver en mindre Afgrøde end de hele Knolde.

Hermed er i korte Træk givet et Udtog af nogle af de vigtigste Enkeltheder i denne lange Forsøgsrække. Sammenstillen vi disse Enkeltheder vil det vise sig, at de i Hovedtrækkene er i god indbyrdes Overensstemmelse.

I den første Del af Rækken, 1886—91, hvor Forsøgene udførtes i Tystofte af Statskonsulent P. Nielsen, blev der kun spurgt om, hvilken Afstand der maatte anses for fordelagtigst og passende for en lønnende Kartoffeldyrkning. Resultatet heraf blev, at 1 Alens Afstand mellem Rækkerne og 8 Tommer mellem Planterne i Rækken gav det største Udbytte.

De omfattende Forsøg, som udførtes i Askov, Lyngby, Tystofte og V. Hassing i Aarene 1894—1900 stadfæstede dette Resultat. Det viste sig ogsaa her, at det betaler sig at lægge Kartofflerne tæt. En Afstand af 1 Alen mellem Rækkerne og 8 Tommer mellem Planterne i Rækken gav i de fleste Tilfælde det største Udbytte. Dog synes der under visse Forhold at kunne opnaas lige saa store Afgrøder paa 12 Tommers Afstand. Men en Afstand af 16 Tommer, hvilket vel nok er den Afstand, hvorpaa Kartoffler ret almindelig lægges i det praktiske Landbrug, giver betydelig mindre Afgrøde end 12 og 8 Tommer.

I denne Periode tog Forsøgene dog ikke udelukkende Sigte paa at besvare Spørgsmaalet om Afstandene. Det var tillige Opgaven at skaffe Klarhed over hvilken Indflydelse Læggekartofflernes Størrelse har paa Afgrøden.

Resultaterne af disse Forsøg bekræfter den praktiske Kartoffeldyrkers Erfaring, at de store Kartoffler har den største Ydeevne og derfor giver den største Afgrøde. Det er derfor ret naturligt, at det undertiden anbefales at udsøge de største Knolde til Lægning. Disse giver en større og kraftigere Top og flere Stængler end de mindre Læggekartofler og giver alt-saa allerede i Voksetiden Formodning om en større Afgrøde. Ogsaa ved Optagningen gør de et gunstigere Indtryk. Det kan som Regel straks ses, hvad Maal og Vægt ogsaa bekræfter, at Udbyttet er større end efter smaa Knolde.

Forsøgene viser dog, at denne større Afgrøde kan købes for dyrt. Ved Brugen af store Læggekartofler bliver Udsæden saa stor, at det forøgede Udbytte ikke staar i passende Forhold til det lagte Kvantum.

Det er de mellemstore Knolde, der giver det største Netto-udbytte. De største Knolde fordyrer Udsæden, men de for-

øger ogsaa Arbejdet i betydelig Grad ved Lægningen, og da der desuden avles mindre Knolde efter dem, hør de frasorteres før Lægningen.

Er det saaledes uøkonomisk at anvende de største Knolde til Lægning, saa er der dog endnu mere Grund til at undgaa de mindste Knolde til dette Brug, thi de giver det mindste Nettoudbytte af alle Størrelser.

Forsøgene med overskaarne Læggekartofler viser, at den sunde Kartoffel kan deles paa mange Maader og i ret smaa Stykker. Naar blot Spirehullerne, Øjnene, lades ubeskadigede, saa formaar de at frembringe nye Knolde, og ligesom efter de smaa Læggekartofler bestaar Afgrøden af forholdsvis store Knolde, men Udbyttet er mindre end efter hele mellemstore. En Deling af Læggekartofler har derfor kun Betydning, hvor man vil formere en ny Sort, som er vanskelig at tilvejebringe, eller hvor det af andre Grunde kniber med at faa Udsæden til at strække saa langt, som man ønsker. I saadanne Tilfælde, samt hvor man er henvist til at bruge store Kartoffler til Lægning, vil en Deling af Knoldene være et godt Hjælpemiddel og undertiden økonomisk fordelagtig.

Hovedresultatet af disse Forsøg er altsaa, at det er fordelagtigst at bruge mellemstore Læggekartofler, og lægge dem med en Afstand af ikke over 1 Alen mellem Rækkerne og 8—12 Tommer mellem Planterne i Rækken.

Middelvarme i Celsius ° for Askov, Lyngby, Tystofte og V. Hassing 1895—1900.

Aar	Maj				Juni				Juli				August				September				Middel			
	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
1895	11.9	12.3	12.3	12.5	14.3	15.3	15.5	14.3	14.6	15.6	16.0	14.7	15.4	16.1	16.5	15.3	13.1	13.4	14.3	13.1	13.9	14.5	14.9	14.0
1896	10.5	11.3	11.4	10.9	16.2	18.0	17.9	16.4	16.7	18.3	18.5	17.2	14.4	15.6	15.8	14.9	11.9	12.6	13.2	12.2	13.9	15.2	15.4	14.3
1897	10.5	11.2	11.3	10.9	15.8	16.6	16.6	16.0	15.2	16.2	16.4	16.0	16.7	17.7	17.9	16.8	11.3	11.9	12.5	11.2	13.9	14.7	14.9	14.2
1898	8.8	9.6	9.9	9.1	13.0	14.2	14.3	13.9	13.0	13.9	14.2	13.5	15.6	15.7	16.2	14.7	12.6	13.2	13.4	12.9	12.6	13.3	13.6	12.8
1899	10.2	11.1	11.1	9.7	14.3	14.5	14.6	14.4	16.7	18.7	18.4	17.8	14.9	16.6	16.6	15.6	11.6	12.1	13.0	11.4	13.5	14.6	14.7	13.8
1900	9.4	9.5	9.7	8.8	14.5	15.5	15.7	15.2	16.5	17.4	17.9	15.9	15.3	16.6	16.6	15.7	12.5	13.3	13.4	12.1	13.6	14.5	14.7	13.5
Middel	10.2	10.8	11.0	10.3	14.7	15.7	15.8	15.0	15.5	16.7	16.9	15.9	15.4	16.4	16.6	15.5	12.2	12.8	13.3	12.2	13.6	14.5	14.7	13.8

Nedbør i Millimeter for Askov, Lyngby, Tystofte og V. Hassing 1895—1900.

Aar	Maj				Juni				Juli				August				September				Tilsammen			
	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
1895	55	32	27	39	77	58	20	53	128	106	82	92	130	113	63	79	30	21	12	17	420	330	204	280
1896	20	25	18	22	23	30	11	28	20	34	20	24	73	78	55	67	141	104	77	88	277	271	181	239
1897	72	47	83	63	17	36	44	24	97	132	106	73	145	64	68	122	97	102	73	93	428	380	374	320
1898	90	96	94	104	118	110	117	67	68	69	45	41	71	43	44	99	59	71	27	43	406	389	327	354
1899	51	14	26	54	5	14	9	6	71	22	29	46	24	16	23	12	141	75	70	68	291	140	155	166
1900	40	21	22	44	58	29	108	54	38	95	96	64	65	64	66	79	75	48	46	46	275	258	338	287
Middel	55	39	45	53	50	46	52	39	70	76	63	57	85	63	53	76	91	70	51	50	350	295	263	274

Tabel 1.

Middelafrøder af 27 Kartoffelsorter, dyrket med forskellig Afstand mellem Planterne i Rækken i Forsøgsmarken ved Tys-
tofte 1886—91.

Løbe-Nr.	Sortens Navn	Ctnr. pr. Td. Ld.			
		Afstand			Gen- nem- snit
		16"	12"	8"	
1	Richters Imperator	255	301	311	289
2	Seed	235	269	314	273
3	Edelstein	231	263	281	258
4	Primadonna, hvid	203	250	289	247
5	Blanka	221	241	255	239
6	Primadonna, rød	219	240	258	239
7	Sildig Rosen	212	240	281	244
8	Magnum Bonum, Suttons	197	238	275	237
9	Elefant	216	234	284	245
10	Zborower	212	232	277	240
11	Brasiliansk Sydkartoffel	219	225	267	237
12	Improwed Peachblow	206	224	241	224
13	Rødhudet Melkugle	177	222	277	225
14	Hundredfold Flamme	178	220	244	214
15	De tidliges Konge	172	218	233	208
16	Magnum, Bonum, Carters	189	215	234	213
17	New Zeelandsk Kartoffel	183	215	224	207
18	Champion	189	214	248	217
19	Tidlig Æggeblomme	195	214	247	219
20	— Goodrich	186	213	222	207
21	— Rosen	176	210	257	214
22	— Vermond	180	208	223	204
23	Souverain	166	193	217	192
24	Goldelse	151	169	190	170
25	Tidlig Hammersmith	145	156	198	166
26	Sneflage	136	151	179	155
27	Ruby	67	67	100	78
1—27	Gennemsnitlig	189	216	245	217

Tabel 2.

Oversigt over Kartoffelafgrøder ved 6 Aars Afstandsforsøg med 27 Sorter paa Forsøgsmarken ved Tystofte 1886—91.

Aar	Afgøde pr. Td. Ld. Ctnr.						Vægt pr. avlet Knold Kvint			Avlet Antal Knolde pr. Plante			% Syge		
	Ialt			Læggekartofler og syge fradragne											
	Afstand			Afstand			Afstand			Afstand			Afstand		
	16"	12"	8"	16"	12"	8"	16"	12"	8"	16"	12"	8"	16"	12"	8"
1886	151·68	181·35	212·88	117·91	136·52	149·00	7·3	6·7	6·3	10·2	10·0	8·3	—	—	—
1887	115·99	130·84	151·06	90·82	97·72	103·15	9·8	9·2	8·0	5·9	5·4	4·7	—	—	—
1888	158·97	174·50	198·90	126·48	135·67	144·32	7·7	7·0	6·6	10·4	9·3	7·6	4·40	1·95	1·82
1889	294·74	316·78	348·63	250·62	269·13	281·92	11·2	11·1	10·0	12·9	10·6	8·5	7·15	5·90	4·62
1890	226·78	273·37	309·63	136·88	170·55	183·10	9·1	8·9	8·0	12·7	11·8	9·6	25·43	23·49	19·95
1891	188·59	221·30	256·41	124·96	150·27	172·73	11·2	11·2	10·4	8·6	7·7	6·1	22·49	20·20	16·12
Gennemsnit	189·46	216·36	245·42	141·28	159·98	172·37	9·4	9·0	8·2	10·1	9·1	7·5	14·87	12·89	10·63

Tabel 3.
Oversigt over Kartoffelafrøder efter store og smaa Knolde,

	Lagt pr. Td. Ld. Ctnr.			Afrøder pr. Td. Ld. Ctnr.		
				Ialt		
	Afstand			Afstand		
	16"	12"	8"	16"	12"	8"
A. Lermarken.						
Richters Imperator, store Knolde . .	43·1	57·4	86·1	248·5	265·5	258·0
— — smaa — . .	10·9	14·6	21·8	160·0	184·5	224·0
Merudbytte efter store Knolde	32·2	42·8	64·3	88·5	81·0	34·0
Magnum Bonum, store Knolde	69·7	93·0	139·4	183·0	200·0	215·0
— — smaa —	10·3	13·7	20·6	106·5	120·5	141·0
Merudbytte efter store Knolde	59·4	79·3	118·8	76·5	79·5	74·0
Begge Sorter } Store Knolde	56·4	75·2	112·8	215·8	232·8	236·5
Gennemsnitlig } Smaa —	10·6	14·2	21·2	133·3	152·5	182·5
Merudbytte efter store Knolde	45·8	61·0	91·6	82·5	80·3	54·0
B. Sandmarken.						
Richters Imperator, store Knolde . .	65·4	87·2	130·75	183·0	210·5	221·5
— — smaa — . .	7·8	10·4	15·5	100·5	147·0	137·0
Merudbytte efter store Knolde	57·6	76·8	115·2	82·5	63·5	84·5
Magnum Bonum, store Knolde	28·3	37·7	56·5	106·5	151·0	165·0
— — smaa —	5·3	7·1	10·6	66·5	103·0	135·0
Merudbytte efter store Knolde	23·0	30·6	45·9	40·0	48·0	30·0
Begge Sorter } Store Knolde	46·8	62·4	93·6	144·8	180·8	193·3
Gennemsnitlig } Smaa —	6·5	8·7	13·1	83·5	125·0	136·0
Merudbytte efter store Knolde	40·3	53·7	80·57	61·3	55·8	57·3
A. og B. gennemsnitlig.						
Begge Sorter, store Knolde	51·6	68·8	103·2	180·3	206·8	214·9
— — smaa —	8·6	11·4	17·1	108·4	138·8	159·3
Merudbytte efter store Knolde	43·0	57·4	86·1	71·9	68·0	55·6

avlet paa forskellig Afstand i Forsøgsmarkerne ved Askov 1894.

Afgroede pr. Td. Ld. Ctnr.			Vægt pr. avlet Knold Kvint			Avlet Antal Knolde pr. Plante			% Syge		
Læggekartofler og syge fradragne											
Afstand			Afstand			Afstand			Afstand		
16"	12"	8"	16"	12"	8"	16"	12"	8"	16"	12"	8"
205.4	202.9	170.3	8.1	9.3	7.2	14.7	10.2	8.5	0.0	1.98	0.62
148.9	169.9	200.7	10.6	9.2	9.2	7.2	7.1	5.8	0.13	0.0	0.67
56.5	33.0	÷ 30.4	÷ 2.5	0.1	÷ 2.0	7.5	3.1	2.7	÷ 0.13	1.98	÷ 0.05
113.0	105.8	74.9	4.0	3.6	3.5	21.5	20.0	14.7	0.19	0.60	0.35
96.2	106.8	120.4	4.5	4.6	4.4	11.4	9.3	7.6	0.0	0.0	0.0
16.8	÷ 1.0	÷ 45.5	÷ 0.5	÷ 1.0	÷ 0.9	10.1	10.7	7.1	0.19	0.60	0.35
159.2	154.4	122.6	6.1	6.5	5.4	18.1	15.1	11.6	0.10	1.29	0.49
122.6	138.4	160.6	7.6	6.9	6.8	9.3	8.2	6.7	0.07	0.0	0.34
36.6	16.0	÷ 38.0	÷ 1.5	÷ 0.4	÷ 1.4	8.8	6.9	4.9	0.03	1.29	0.15
117.6	123.3	90.8	7.6	8.8	8.9	11.5	8.5	6.0	0.0	0.0	0.0
92.7	136.6	121.5	7.6	8.1	6.1	6.3	6.5	5.3	0.0	0.0	0.0
24.9	÷ 13.3	÷ 30.7	0.0	0.7	2.8	5.2	2.0	0.7	0.0	0.0	0.0
78.3	113.3	108.5	4.4	5.1	4.3	11.6	10.6	9.1	0.0	0.0	0.0
61.2	95.9	124.4	4.0	4.7	4.5	8.0	7.8	7.1	0.0	0.0	0.0
17.1	17.4	÷ 15.9	0.4	0.4	÷ 0.2	3.6	2.8	2.0	0.0	0.0	0.0
98.0	118.3	99.7	6.0	7.0	6.6	11.6	9.6	7.6	0.0	0.0	0.0
77.0	116.3	123.0	5.8	6.4	5.3	7.2	7.2	6.2	0.0	0.0	0.0
21.0	2.0	÷ 23.3	0.2	0.6	1.3	4.4	2.4	1.4	0.0	0.0	0.0
128.6	136.3	111.2	6.1	6.8	6.0	14.9	12.4	9.6	0.05	0.65	0.25
99.8	127.4	141.8	6.7	6.7	6.1	8.3	7.7	6.5	0.04	0.0	0.17
28.8	8.9	÷ 30.6	÷ 0.6	0.1	÷ 0.1	6.6	4.7	3.1	0.01	0.65	0.08

Tabel 4.

Middelafrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum, dyrket paa forskellig Afstand i Lermarken ved Askov 1895—1900.

Richters Imperator.

	Lagt Ctnr. pr. Td. Ld.			Afrøder i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.				Læggekart. fradr.				Vægt pr. høstet Kn. Kvint				% Tørstof			% Syge		
	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.		
	16	12	8	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	16	12	8
Største Knolde	61·2	81·6	122·4	309	326	371	335	247	244	248	246	15·0	13·1	12·9	13·7	21·2	22·0	22·0	3·8	3·1	2·2
Næststørste -	31·5	42·1	63·1	266	328	369	321	234	287	305	275	15·7	16·2	13·8	15·2	21·0	21·3	21·7	3·7	3·4	2·3
Næstmindste -	15·8	21·1	31·6	242	316	335	298	225	295	303	274	17·0	17·0	14·9	16·3	20·5	20·6	21·4	4·6	4·2	2·4
Mindste -	7·9	10·6	15·8	202	235	270	236	194	224	254	224	18·5	17·7	14·3	16·8	20·6	20·8	21·0	4·6	3·3	2·8
Gennemsnit				255	301	336	298	225	263	278	255	16·6	16·0	14·0	15·5	20·8	21·2	21·5	4·2	3·5	2·4

Magnum Bonum.

Største Knolde	31·8	42·4	63·6	232	248	290	257	199	206	227	211	8·4	7·8	7·7	8·0	20·0	20·2	20·7	1·6	1·3	0·5
Næststørste -	15·9	21·2	31·8	185	222	262	223	169	201	231	200	8·6	8·2	7·9	8·2	19·7	19·7	20·2	0·6	0·4	0·8
Næstmindste -	8·0	10·7	16·0	182	211	252	215	174	200	236	203	9·7	9·3	8·6	9·2	19·6	19·7	19·8	0·6	0·6	0·5
Mindste -	4·2	5·6	8·4	147	195	211	184	143	190	202	178	10·0	9·9	8·6	9·4	19·3	19·7	20·0	1·5	0·5	0·8
Gennemsnit				187	219	254	220	171	199	224	198	9·2	8·8	8·2	8·7	19·7	19·8	20·2	1·1	0·7	0·7

Tabel 5.

Middelafrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum dyrket paa forskellig Afstand i Sandmarken ved Askov 1895—1900.

Richters Imperator.

	Lagt Ctnr. pr. Td. Ld.			Afgørde i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.								Vægt pr. høstet Knold Kvint				% Tørstof			% Syge		
				Ialt				Læggekart. fradr.													
	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.				Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.	
16	12	8	16	12	8	16	12		8	16	12		8	16	12		8	16	12	8	16
Største Knolde	45·0	60·0	90·0	191	208	221	207	146	148	131	142	7·6	7·4	6·4	7·1	26·4	26·5	26·2	0·35	0·20	0·17
Næststørste -	22·5	30·0	45·0	167	178	200	182	145	148	155	149	8·1	7·6	7·1	7·6	26·1	26·3	26·2	0·17	0·28	0·17
Næstmindste -	11·3	15·0	22·5	154	155	171	160	143	140	148	144	9·7	8·0	7·0	8·2	25·6	26·1	26·5	0·10	0·30	0·08
Mindste -	5·7	7·6	11·4	131	128	156	138	125	121	145	130	9·8	8·1	6·8	8·2	25·3	25·7	26·3	0·37	0·60	0·10
Gennemsnit				161	167	187	172	140	139	145	141	8·8	7·8	6·8	7·8	25·9	26·2	26·3	0·25	0·35	0·13

Magnum Bonum.

Største Knolde	24·5	32·7	49·0	162	175	182	173	138	142	133	138	5·3	4·6	3·9	4·6	24·3	24·4	24·5	0·0	0·0	0·0
Næststørste -	12·3	16·3	24·5	129	140	162	144	117	124	137	126	5·4	4·5	4·1	4·7	23·7	24·1	24·3	0·02	0·05	0·0
Næstmindste -	6·1	8·2	12·3	126	130	138	131	120	122	126	123	6·2	5·2	4·3	5·2	23·3	23·5	24·0	0·07	0·12	0·0
Mindste -	3·3	4·4	6·6	105	104	126	112	101	100	119	107	6·3	5·1	4·5	5·3	22·9	23·2	23·7	0·05	0·08	0·0
Gennemsnit				131	137	152	140	119	122	129	124	5·8	4·9	4·2	5·0	23·6	23·8	24·1	0·04	0·06	0·0

Tabel 6.

Middelafgrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum dyrket paa forskellig Afstand paa Forsøgsmarken ved Lyngby 1895—1900.

Richters Imperator.

	Lagt Ctnr. pr. Td. Ld.			Afgroede i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld. IaltLæggekart. fradr.								Vægt pr. høstet Knold Kvint				
	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.				Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit
	16	12	8	16	12	8	16	12	8	16	12	8	16	12	8	
Største Knolde.....	64·5	86·0	129·0	271	298	334	301	203	208	198	203	15·3	14·2	13·2	14·2	
Næststørste -	32·2	43·0	64·5	237	248	275	253	203	203	208	205	16·9	14·8	13·0	14·9	
Næstmindste -	16·1	21·5	32·3	205	228	253	229	189	205	219	204	17·4	17·4	15·0	16·6	
Mindste -	8·1	10·8	16·1	189	193	210	197	180	182	193	185	19·1	18·4	15·4	17·6	
Gennemsnit				226	242	268	245	194	200	205	199	17·2	16·2	14·2	15·8	

Magnum Bonum.

Største Knolde.....	33.3	44.4	66.3	230	236	261	242	195	189	191	192	8.6	7.7	7.2	7.8
Næststørste -	17.4	23.3	34.9	203	214	237	218	184	189	200	191	9.5	8.5	8.1	8.7
Næstmindste -	8.7	11.7	17.4	183	188	205	192	174	176	187	179	10.8	9.3	8.6	9.6
Mindste -	4.4	5.8	8.7	154	167	186	169	149	161	177	162	11.5	10.3	9.3	10.4
Gennemsnit . .				193	201	222	205	176	179	189	181	10.1	9.0	8.3	9.1

Tabel 7.

Middelafrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum dyrket paa forskellig Afstand i Forsøgsmarken ved Tystofte 1897—1900.

Richters Imperator.

	Lagt Ctnr. pr. Td. Ld.			Afgrøde i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.								Vægt pr. høstet Kn. Kvint				% syge		
				Ialt				Læggekart. fradr.										
	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.		
	16	12	8	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8
Største Knolde	67·2	89·6	134·4	270	314	337	307	203	224	203	210	10·4	11·9	10·7	11·0	0·7	1·0	0·9
Næststørste -	33·6	44·8	67·2	239	270	274	261	205	225	207	212	13·1	12·6	10·4	12·0	0·8	0·7	0·4
Næstmindste -	16·8	22·4	33·6	204	227	234	222	187	205	200	197	12·9	12·9	11·1	12·3	1·0	0·4	0·4
Mindste -	8·4	11·2	16·8	162	188	208	186	154	177	191	174	14·8	11·9	12·4	13·0	0·6	0·5	1·0
Gennemsnit ...				219	250	263	244	187	208	200	198	12·8	12·3	11·2	12·1	0·8	0·7	0·7

Magnum Bonum.

Største Knolde	33·6	44·8	67·2	226	253	277	252	192	209	210	203	6·7	6·6	5·9	6·4	0·9	0·4	0·4
Næststørste -	16·8	22·4	33·6	189	217	231	212	172	195	198	198	8·0	7·9	6·4	7·4	0·5	0·5	0·4
Næstmindste -	8·4	11·2	16·8	169	191	204	188	161	180	187	176	9·4	8·4	7·2	8·3	0·6	0·0	0·0
Mindste -	4·2	5·6	8·4	131	150	177	153	127	144	169	147	10·2	9·9	8·2	9·4	0·8	0·0	0·0
Gennemsnit ...				179	203	222	201	163	182	191	179	8·6	8·2	6·9	7·9	0·7	0·2	0·2

Tabel 8.

Middelafrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum dyrket paa forskellig Afstand i Forsøgsmarken ved V. Hassing 1895—1900.

Richters Imperator.

	Lagt Ctnr. pr. Td. Ld.			Afgroede i Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.								Vægt pr. høstet Kn. Kvint				% Tørstof			% syge		
	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Afstand i Tm.		
	16	12	8	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	16	12	8
Største Knolde ...	67·2	89·6	134·4	263	279	304	232	196	189	170	185	13·6	11·6	9·9	11·7	24·2	24·6	24·3	0·0	0·07	0·03
Næststørste - ...	33·6	44·8	67·2	255	256	250	254	221	211	183	205	13·7	12·4	9·6	11·9	24·0	24·1	23·8	0·0	0·12	0·13
Næstmindste - ...	16·8	22·4	33·6	212	235	223	223	195	213	189	199	14·2	12·6	9·8	12·2	23·8	23·7	24·0	0·05	0·03	0·15
Mindste - ...	8·4	11·2	16·8	200	222	201	208	192	211	184	196	14·7	14·4	10·4	13·2	23·5	23·4	23·2	0·05	0·0	0·07
Gennemsnit ...				233	248	245	242	201	206	182	196	14·1	12·8	9·9	12·3	23·9	24·0	23·8	0·03	0·06	0·10

Magnum Bonum.

Største Knolde ...	33·6	44·8	67·2	240	236	239	238	206	191	172	190	8·2	7·3	6·0	7·2	22·1	22·1	22·2	0·0	0·0	0·0
Næststørste - ...	16·8	22·4	33·6	205	217	213	212	188	195	179	187	8·6	8·1	6·3	7·7	21·9	21·9	22·0	0·07	0·03	0·05
Næstmindste - ...	8·4	11·2	16·8	180	209	217	202	171	198	200	190	10·0	8·9	7·8	8·9	21·7	21·8	21·7	0·15	0·0	0·07
Mindste - ...	4·2	5·6	8·4	156	138	191	177	152	177	183	171	10·9	9·6	7·7	9·4	21·2	21·6	21·3	0·18	0·05	0·05
Gennemsnit ...				195	211	215	207	179	190	184	185	9·4	8·5	7·0	8·3	21·7	21·9	21·8	0·10	0·02	0·04

Tabel 9.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum dyrket paa forskellig Afstand i Lermarken ved Askov 1895—1900.

Richters Imperator.

Aar	Nettoafgrøder, Ctnr. Knolde pr. Td. Ld.																			
	Største Knolde				Næststørste Knolde				Næstmindste Knolde				Mindste Knolde				Gnms.af alle 4 Stør. paa			
	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit
	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	
1895	255	233	270	253	259	288	293	280	245	289	321	285	179	221	258	219	235	258	286	259
1896	291	282	264	279	294	328	395	339	277	369	361	336	235	286	340	287	274	316	340	310
1897	159	171	189	173	132	190	229	184	149	210	197	185	116	134	196	149	139	176	203	173
1898	251	246	256	251	221	271	286	259	219	275	255	250	172	193	201	189	216	246	250	237
1899	304	343	336	328	312	376	388	359	276	360	401	346	275	321	311	302	292	350	359	334
1900	224	191	174	196	186	266	241	231	183	266	284	244	185	186	216	196	195	227	229	217
Middel	247	244	248	246	234	287	305	275	225	295	303	274	194	224	254	224	225	263	278	255

Magnum Bonum.

1895	147	158	212	172	148	168	208	175	136	129	168	144	102	124	159	128	133	145	187	155
1896	298	333	332	321	261	299	354	305	264	311	364	313	218	280	309	269	260	306	340	302
1897	65	96	132	98	105	113	163	127	90	114	159	121	68	97	129	98	82	105	146	111
1898	180	169	173	174	129	173	168	157	115	136	170	140	93	133	161	129	129	153	168	150
1899	289	266	275	277	219	253	273	248	259	288	305	234	233	303	268	268	250	278	280	269
1900	217	211	236	221	150	197	217	188	177	221	249	216	141	200	187	176	171	207	222	200
Middel	199	206	227	211	169	201	231	200	174	200	236	203	143	190	202	178	171	199	224	198

Tabel 10.

Oversigt over aarlige Afgroeder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum, dyrket paa forskellig Afstand i Sandmarken ved Askov 1895—1900.

Richters Imperator.

Aar	Nettoafgroeder, Ctnr. Knode pr. Td. Ld.																			
	Største Knode				Næststørste Knode				Næstmindste Knode				Mindste Knode				Gmsn. af alle 4 Stør. paa			
	Afstand i Tm.			Gennem-snit	Afstand i Tm.			Gennem-snit	Afstand i Tm.			Gennem-snit	Afstand i Tm.			Gennem-snit	Afstand i Tm.			Gennem-snit
	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	
1895	199	202	155	185	177	207	221	202	197	186	181	188	121	145	184	150	174	185	185	181
1896	97	111	78	95	120	131	128	126	126	114	142	127	128	103	153	130	118	116	125	120
1897	146	138	130	138	127	110	106	114	110	112	114	112	105	112	117	111	122	118	117	119
1898	108	89	120	106	107	110	118	112	107	113	112	111	104	86	106	99	107	100	114	107
1899	159	160	140	153	155	159	162	159	160	156	170	162	144	147	143	145	155	156	154	155
1900	167	189	165	174	183	171	194	183	157	156	170	161	150	125	165	147	164	160	174	166
Middel	146	148	131	142	145	148	155	149	143	140	148	144	125	121	145	130	140	139	145	141

Magnum Bonum.

1895	191	177	173	180	109	125	188	141	152	143	170	155	109	92	163	121	140	134	174	149
1896	71	107	96	91	64	84	106	85	66	70	110	82	62	48	97	69	66	77	102	82
1897	128	128	122	126	115	115	99	110	113	106	98	106	101	93	99	98	114	111	105	110
1898	106	109	119	111	106	97	124	109	101	116	112	110	84	81	92	86	99	101	112	104
1899	173	176	143	164	149	165	157	157	143	158	147	149	126	156	142	141	148	164	147	153
1900	156	158	142	152	159	156	148	154	145	137	115	132	125	127	121	124	146	145	132	141
Middel	138	142	133	138	117	124	137	126	120	122	126	123	101	100	119	107	119	122	129	124

Tabel 11.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum, dyrket paa forskellig Afstand i Forsøgsmarken ved Lyngby 1895—1900.

Richters Imperator.

Aar	Nettoafrøder, Ctn. Knolde pr. Td. Ld.																			
	Største Knolde				Næststørste Knolde				Næstmindste Knolde				Mindste Knolde				Gmsn. af alle 4 Størrels.			
	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit
	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	
1895	196	229	275	233	203	180	261	215	183	209	298	230	180	168	198	182	190	197	258	215
1896	285	247	211	248	309	278	249	279	291	280	271	281	259	204	268	244	266	252	250	263
1897	187	173	170	177	195	201	190	195	198	206	191	198	187	223	188	199	192	201	185	192
1898	151	192	200	181	105	120	138	121	62	86	123	90	60	87	105	84	95	121	142	119
1899	235	209	177	207	210	229	212	217	217	234	219	224	202	201	191	198	216	218	200	212
1900	164	197	156	172	196	207	195	199	180	215	210	202	192	208	205	202	183	207	192	194
Middel	203	208	198	203	203	203	208	205	189	205	219	204	180	182	193	185	194	200	205	199

Magnum Bonum.

1895	189	163	172	175	184	157	139	160	174	152	145	157	129	152	133	138	169	156	147	158
1896	268	261	263	264	248	276	271	265	252	261	243	252	228	219	258	235	249	254	259	254
1897	188	178	174	180	184	179	202	188	157	168	204	176	131	153	164	149	165	170	186	173
1898	97	106	121	108	91	97	148	112	76	78	120	91	56	77	113	82	80	89	125	98
1899	234	229	217	227	218	235	243	232	209	213	214	212	185	204	213	201	211	220	222	218
1900	192	195	199	195	179	191	197	189	176	183	194	185	166	160	178	168	178	182	192	184
Middel	195	189	191	192	184	189	200	191	174	176	187	179	149	161	177	162	176	179	189	181

Tabel 12.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum, dyrket paa forskellig Afstand i Forsøgsmarken ved Tystofte 1897—1900.

Richters Imperator.

Aar	Nettoafgroeder, Ctn. Knolde pr. Td. Ld.																			
	Største Knolde				Næststørste Knolde				Næstmindste Knolde				Mindste Knolde				Gmsn. af alle 4 Størrels.			
	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit
	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	
1897	236	251	221	236	232	231	216	226	214	224	212	217	157	196	210	188	210	226	215	217
1898	207	221	203	210	202	223	217	214	184	202	201	196	137	155	189	160	183	200	203	195
1899	160	174	154	163	169	173	176	173	157	171	178	169	140	146	157	148	157	166	166	163
1900	210	251	230	230	217	274	218	236	193	222	213	209	180	208	211	200	200	239	218	219
Middel	203	224	203	210	205	225	207	212	187	205	200	197	154	177	191	174	187	208	200	198

Magnum Bonum.

1897	211	228	241	227	178	187	221	195	159	162	191	171	128	152	177	152	169	182	208	186
1898	177	179	169	175	154	178	169	167	146	150	165	154	96	123	128	116	143	158	158	153
1899	171	179	200	183	161	175	196	177	157	179	193	176	143	159	174	159	158	173	191	174
1900	208	249	229	229	195	239	205	213	180	230	202	204	142	169	195	169	181	222	208	204
Middel	192	209	210	203	172	195	198	188	161	180	187	176	127	151	169	149	163	184	191	179

Tabel 13.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter større og mindre Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum, dyrket paa forskellig Afstand i Forsøgsmarken ved Vester Hassing 1895—1900.

Richters Imperator.

Aar	Nettoafgrøder, Ctn. Knolde pr. Td. Ld.																			
	Største Knolde				Næststørste Knolde				Næstmindste Knolde				Mindste Knolde				Gmsn. af alle 4 Størrels.			
	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit	Afstand i Tm.			Gennem- snit
	16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8		16	12	8	
1895	238	230	262	243	280	185	229	231	215	194	212	207	185	195	109	163	230	201	203	211
1896	263	235	156	218	266	247	184	232	246	287	204	246	240	305	217	254	254	269	190	238
1897	213	225	181	206	211	263	223	232	203	248	221	224	215	250	248	237	211	247	218	225
1898	120	150	131	134	169	161	167	166	136	177	189	167	134	153	183	157	140	160	168	156
1899	127	95	107	110	156	180	125	154	157	194	115	155	149	188	139	159	147	164	122	145
1900	216	199	183	199	244	230	168	214	214	178	191	194	228	175	207	204	226	196	187	203
Middel	196	189	170	185	221	211	183	205	195	213	189	199	192	211	184	196	201	206	182	196

Magnum Bonum.

1895	248	217	197	221	206	232	218	219	172	219	237	209	122	148	152	141	187	204	201	198
1896	268	245	193	235	245	250	194	230	252	257	243	251	261	292	217	257	257	261	212	243
1897	221	215	213	216	223	208	228	220	202	234	253	230	216	199	215	210	216	214	227	219
1898	141	106	147	131	104	120	129	118	104	107	138	116	100	98	147	115	112	108	140	120
1899	129	195	85	136	124	167	114	135	134	173	145	151	78	174	198	150	116	177	136	143
1900	227	170	197	198	224	192	193	203	162	193	184	181	133	152	167	151	187	178	185	183
Middel	206	191	172	190	188	195	179	187	171	198	200	190	152	177	183	171	179	190	184	185

Tabel 14.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum. Lermarken Askov 1895—1900.

Richters Imperator.

Aar	Mellemstore hele Knolde					Halve Knolde					Smaa hele Knolde					Fjerdedele Knolde				
	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge
	Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne			
1895	310	280	17.1	18.9	9.7	333	303	16.4	19.0	8.4	251	236	17.3	18.7	7.3	215	200	17.5	18.8	9.3
1896	374	328	16.9	23.0	0.7	365	320	17.0	23.2	1.0	392	369	17.3	22.5	0.3	337	314	14.8	22.9	0.0
1897	235	190	15.6	19.4	3.2	209	164	14.0	19.3	5.7	233	210	16.5	18.5	8.0	191	169	17.7	19.0	2.6
1898	316	271	14.3	20.8	2.4	280	235	12.7	20.5	5.0	297	275	16.7	19.6	1.8	243	220	14.7	20.6	4.1
1899	407	376	22.2	22.7	0.0	359	328	23.5	23.7	0.0	375	360	21.4	23.2	0.0	352	337	29.3	23.6	0.0
1900	308	266	12.5	24.2	1.5	221	179	13.6	23.7	3.4	287	266	11.8	22.8	0.7	245	224	13.1	24.4	2.0
Middel	325	285	16.4	21.5	2.9	295	255	16.2	21.6	3.9	306	286	16.8	20.9	3.0	264	244	17.9	21.6	3.0

Tabel 15.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum. Sandmarken Askov 1896—1900.

Richters Imperator.

Aar	Mellemstore hele Knolde					Halve Knolde					Smaa hele Knolde					Fjerdedele Knolde				
	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. hestet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. hestet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. hestet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. hestet Knold	% Tørstof	% syge
	Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne			
1896	176	131	5·8	28·9	0·0	155	110	6·8	27·4	0·0	136	114	5·6	28·4	0·0	142	120	10·7	27·4	0·0
1897	134	110	6·5	23·7	0·0	127	103	6·9	24·1	0·0	124	112	6·0	23·5	0·0	100	88	7·9	23·3	0·0
1898	131	110	6·3	27·2	0·0	119	98	7·4	26·9	0·0	118	108	7·2	23·3	0·0	125	115	9·7	23·0	0·0
1899	181	159	10·3	26·5	0·0	198	176	12·5	26·1	0·0	167	156	11·7	26·2	0·0	200	189	12·6	25·2	0·0
1900	200	171	8·2	27·3	0·5	152	123	8·6	27·2	0·7	171	156	8·8	26·6	1·8	136	121	10·1	26·1	1·5
Middel	164	136	7·4	26·7	0·1	150	122	8·4	26·3	0·14	143	129	7·9	26·6	0·36	141	127	10·2	26·0	0·3

Magnum Bonum.

1896	106	84	3·1	25·9	0·0	101	79	3·0	26·1	0·0	82	70	3·3	24·9	0·0	95	84	4·1	25·2	0·0
1897	126	115	4·0	22·8	0·0	116	105	4·5	22·4	0·0	112	106	4·6	22·3	0·0	107	101	5·0	22·3	0·0
1898	110	97	4·3	24·8	0·0	117	104	5·4	24·3	0·0	122	116	5·1	24·0	0·0	101	95	5·5	23·7	0·0
1899	180	165	5·0	25·2	0·0	192	177	6·0	24·8	0·0	166	158	6·9	24·6	0·0	168	160	8·6	24·0	0·0
1900	176	156	6·0	23·4	0·3	160	140	5·3	23·4	0·0	147	137	5·0	22·7	0·7	149	139	6·0	22·5	0·7
Middel	140	123	4·5	24·4	0·06	137	121	4·8	24·2	0·0	126	117	5·0	23·7	0·14	124	116	5·8	23·5	0·14

Tabel 16.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum. Forsøgsstationen Lyngby 1895, 1897, 1898 og 1899.

A a r	Mellemstore hele Knolde			Halve Knolde			Smaa hele Knolde			Fjerdedele Knolde		
	Afgrøde pr. Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	Afgrøde pr. Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	Afgrøde pr. Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	Afgrøde pr. Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold
	Ialt	Lægge- kartofler fra- dragne		Ialt	Lægge- kartofler fra- dragne		Ialt	Lægge- kartofler fra- dragne		Ialt	Lægge- kartofler fra- dragne	
1895	272	223	11·0	235	236	13·9	255	231	11·7	249	225	15·9
1897	281	232	14·6	242	193	16·4	223	199	18·8	253	229	20·3
1898	170	121	15·2	177	128	16·2	115	91	17·1	152	128	16·4
1899	322	273	20·0	270	221	25·7	248	224	20·7	235	211	27·3
Middel	262	213	15·2	244	195	18·0	210	186	17·1	223	198	20·0

Tabel 17.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum. Forsøgsstationen Tystofte 1898—1900.

Læggekartoflerne	Richters Imperator			Magnum Bonum		
	Afgrøde pr. Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	Afgrøde pr. Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold
	Ialt	Lægge- kartoff. fra- dragne		Ialt	Lægge- kartoff. fra- dragne	
Mellemstore hele Knolde.....	263	214	11·6	198	173	7·2
Halve do.	262	213	12·7	196	171	6·8
Smaa hele do.	219	194	13·0	178	166	8·0
Fjerdedele do.	210	186	13·7	170	158	9·1

Tabe 18.

Oversigt over aarlige Afgrøder efter hele og overskaarne Læggekartofler af Richters Imperator og Magnum Bonum. Forsøgsstationen Vester Hassing 1895—1900.

Richters Imperator.

Aar	Mellemstore hele Knolde					Halve Knolde					Smaa hele Knolde					Fjerdedele Knolde				
	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge	Afgr.pr.Td. Ld. Ctnr.		Kvint pr. høstet Knold	% Tørstof	% syge
	Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne				Ialt	Læggekart. fradragne			
1895	277	231	12·9	24·2	0·0	235	187	14·2	23·3	0·0	231	207	13·2	24·2	0·0	219	194	17·0	23·2	0·0
1896	281	232	11·7	23·9	0·0	284	235	13·4	23·8	0·0	270	246	13·0	23·5	0·0	277	253	15·1	23·8	0·0
1897	281	232	13·5	23·8	0·0	267	218	17·4	23·1	0·0	248	224	13·1	23·8	0·0	238	213	19·4	23·6	0·0
1898	214	166	12·0	23·7	0·0	194	146	14·0	22·3	0·0	191	167	12·0	24·0	0·0	160	135	17·0	23·5	0·0
1899	203	154	11·2	23·5	0·0	203	154	14·8	22·7	0·0	180	155	10·9	23·1	0·0	195	170	19·4	21·4	0·0
1900	263	214	10·0	24·6	0·5	228	179	11·5	24·3	0·6	219	194	11·0	24·4	0·5	224	199	14·0	23·9	0·6
Middel	254	205	11·9	24·0	0·08	235	187	14·2	23·3	0·1	223	199	12·2	23·8	0·08	219	194	17·0	23·2	0·1

Magnum Bonum.

1895	243	219	7·9	22·9	0·0	205	181	8·3	21·7	0·0	221	209	8·3	22·4	0·0	195	182	10·3	21·5	0·0
1896	254	230	8·9	22·7	0·0	254	229	8·7	22·7	0·0	263	251	10·5	22·5	0·0	273	261	11·7	22·3	0·0
1897	244	220	7·3	21·9	0·0	250	226	8·6	22·0	0·0	242	230	8·1	22·4	0·0	234	220	9·6	22·3	0·0
1898	142	118	7·7	21·2	0·0	143	118	9·0	21·2	0·0	129	116	9·7	22·2	0·0	117	105	9·0	21·6	0·0
1899	160	135	6·9	21·5	0·0	161	136	7·3	21·5	0·0	163	151	8·5	20·2	0·0	180	167	11·2	21·0	0·0
1900	227	203	7·2	21·3	0·3	219	195	7·8	21·2	0·3	194	181	8·2	20·6	0·4	170	153	9·8	20·1	0·7
Middel	212	188	7·7	21·9	0·05	205	181	8·3	21·7	0·05	202	190	8·9	21·7	0·07	195	182	10·3	21·5	0·1